

OPINIE SEPARATĂ,
expusă în temeiul articolului 27 alin. (5) din Legea cu privire la Curtea
Constituțională nr. 317 din 13 decembrie 1994 și al articolului 67 din Codul
jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995

1. Prin Decizia nr. 59 din 29 iunie 2023 a fost confirmată Decizia nr. 58 din 8 iunie 2023, prin care a fost respinsă cererea de suspendare a acțiunii textului „Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție” din articolul 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

2. S-a constatat că nu există motive pentru a dispune suspendarea acțiunii dispozițiilor legale contestate, suspendare solicitată de domnii avocați Nicolae Posturusu, Petru Balan și Ion Vizdoga, autorii sesizării nr. 159g din 6 iunie 2023 (a se vedea DCC nr. 59 din 29 iunie 2023, § 10).

3. Nu susțin această decizie din următoarele considerente.

4. Examinând *prima facie* sesizarea respectivă în partea ce ține de dispunerea suspendării, rețin, pe de o parte, că în cazul în care acțiunea prevederilor contestate nu va fi suspendată, acestea ar produce efecte asupra unei autorități publice de rang constituțional (*i.e.* Curtea Supremă de Justiție). Astfel, norma contestată produce efecte asupra componentei și, drept consecință, asupra activității Curții Supreme de Justiție, autoritate prin care, potrivit articolului 115 alin. (1) din Constituție, se înfăptuiește justiția.

5. În acest context, nu poate fi ignorat faptul că prin Hotărârea nr. 142/8 din 2 mai 2023¹ Consiliul Superior al Magistraturii a dispus transferarea temporară a șapte judecători la Curtea Supremă de Justiție, judecători care deja și-au început activitatea în cadrul acestei instanțe. În același timp, prin Hotărârea nr. 167/9 din 11 mai 2023² a fost anunțat un concurs nou pentru suplینirea, prin transfer temporar, a încă șase posturi de judecător la Curtea Supremă de Justiție.

6. Pe de altă parte, în cazul suspendării acțiunii prevederilor Legii contestate, în cadrul Curții Supreme de Justiție nu vor putea activa judecători transferați temporar în baza unei legi contestate în fața Curții Constituționale. Mai mult, transferarea unor judecători cu aplicarea articolului 21 alin. (8) teza I din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 ar putea pune în discuție chestiunea legalității desemnării lor și, prin urmare, caracterul de „tribunal stabilit de lege” conform standardelor prescrise de articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de jurisprudența Curții Europene. Prin urmare, suspendarea acțiunii prevederilor contestate va putea elimina din discuție problema transferării judecătorilor pe baza unei proceduri care ar putea fi declarată neconstituțională (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 41 din 30 martie 2022, §§ 13-14).

7. În baza acestor raționamente, reiterez că suspendarea prevederilor contestate are mai multe beneficii sub aspect constituțional decât soluția

¹ <https://www.csm.md/files/Hotaririle/2023/08/142-8.pdf>

² <https://www.csm.md/files/Hotaririle/2023/09/167-9.pdf>

nesuspendării acestora (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020, § 11; DCC nr. 41 din 30 martie 2022, § 15, și opinia separată la DCC nr. 49 din 28 aprilie 2023, §§ 4-7).

8. Cu privire la domeniul afectat de articolul contestat, având în vedere faptul că acesta se referă la modul de constituire a unei autorități de rang constituțional prin care se înlăptuiește justiția, iar conform prevederilor articolului 20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, soluția suspendării este necesară pentru a evita prejudiciile și consecințele negative iminente pentru drepturile și libertățile fundamentale ale omului (a se vedea articolul 25¹ alin. (2) pct. 1) lit. b) din Legea cu privire la Curtea Constituțională; articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) lit. b) din Codul jurisdicției constituționale). Astfel, riscurile afectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului se înscriu în temeiurile referitoare la „eventualele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale aplicării prevederilor Legii contestate” stabilite în jurisprudența Curții Constituționale (a se vedea DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020; DCC nr. 149 din 21 decembrie 2020).

9. În baza celor menționate *supra*, consider că Plenul Curții Constituționale trebuia:

(i) să nu confirme Decizia nr. 58 din 8 iunie 2023 referitoare la cererea de suspendare a acțiunii unor prevederi din articolul 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție;

(ii) să admită cererea de suspendare a acțiunii unor prevederi din articolul 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, depusă de dnii avocați Nicolae Posturusu, Petru Balan și Ion Vizdoga;

(iii) să suspende acțiunea textului „Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție” din articolul 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, până la soluționarea în fond a cauzei.

Judecător al Curții Constituționale

Serghei ȚURCAN

29 iunie 2023